

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

KOKSA

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Nazwa KOKSA nie ma nic wspólnego z koksem. KOKSA – jako nazwa starej odmiany jabłek – to eponim, czyli nazwa utworzona od imienia lub nazwiska jakiejś osoby. Nazwy roślin – ich gatunków i odmian – stosunkowo często bywają eponimami, są bowiem tworzone od nazwisk odkrywców lub ogrodników czy hodowców, czasem zaś upamiętniają imiona ich córek lub sympatii.

KOKSA powstała od nazwiska Richarda M. Coxa – angielskiego piwowara, ogrodnika i sadownika, który obwieścił światu wyhodowanie tej odmiany mniej więcej w tym samym czasie, kiedy to Adam Mickiewicz opublikował „Ballady i romanse”. Angielska pełna nazwa to Cox's Orange Pippin, a więc powstała od niej polska nazwa KOKSA (pełna nazwa to: koksa pomarańczowa) jest spolszczoną formą angielskiej formy dzierżawczej (dopełniaczowej) lub – co bardziej prawdopodobne – uniwersalizacją dłuższej, ale potencjalnej, bo niepoświadczonej nazwy: odmiana Coxa.

KOKSY to takie ładne, kształtne, ciemnopomarańczowe jabłuszka – ich barwa to efekt optyczny gęstego karminowego nakrapiania na ciemnożółtym tle skórki. Aromatyczne, kwaskowe i niezwykle soczyste KOKSY podobno można poznać po tym, że jak są w pełni dojrzałe, to – potrząśnięte – grzechoczą. Pestki są bowiem luźno osadzone w gniazdach nasiennych i łatwo się odrywają, gdy jabłko jest idealnie dojrzałe.